บทที่ 2

มาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม

2.1 มาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม

ผลการตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามที่ระบุไว้ในหนังสือแจ้งผลการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการเหมืองแร่ยิปซั่มและแอนไฮไดรต์ ประทานบัตรที่ 23294/15120 ของบริษัท วานิชยิบซั่ม จำกัด ตั้งอยู่ที่ตำบลเขานิพันธ์ อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ตามหนังสือที่ วว 0804/15120 ลงวันที่ 5 มิถุนายน 2540 รายละเอียดดัง**ตารางที่ 2-1** และ**ตารางที่ 2-2**

ตารางที่ 2-1 ผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่เสนอไว้ในรายงานฯ

เงื่อนไขตามมาตรการ	ผลการปฏิบัติตามมาตรการ	ปัญหา อุปสรรค		ภาพประกอบ
		มี/แนวทางแก้ไข	ไม่มี	
1.ให้ทำการเปิดหน้าเหมืองโดยวิธีเหมืองหาบ หน้าเหมืองมีลักษณะขั้นบันไดมีความสูงประมาณไม่เกิน 5-6 เมตร ความกว้างไม่น้อยกว่า 6 เมตร มีความลาดชันของเหมืองทั้งหมดไม่เกิน 45 องศา	- วิศวกรผู้ควบคุมของโครงการได้วางแผนในการเปิดหน้าเหมืองตามแผนผังโครงการทำเหมือง โดนเปิดหน้าเหมืองในลักษณะขั้นบันไดตามที่มาตรการกำหนด พร้อมทั้งควบคุมความลาดเอียงรวมของหน้าเหมืองเพื่อป้องกันการพังทลายของหน้าเหมือง		✓	หน้าเหมืองปัจจุบัน
2. ให้ปรับปรุงถนนลูกรัง ซึ่งเป็นเส้นทางขนส่งแร่ โดยใช้หินปูนปูพื้นเพื่อให้มีความแข็งแรง และสามารถใช้งานได้ทุกฤดู รวมทั้งทำการฉีดพรมน้ำ อย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง เพื่อลดปริมาณฝุ่น	- การดำเนินงานของโครงการได้มีมาตรการลดผลกระทบด้านการฟุ้งกระจายของฝุ่นละอองจากการขนส่งแร่ภายในพื้นที่โครงการ ได้ดำเนินการดังนี้ 1.ปรับปรุงซ่อมแซมถนนลูกรัง โดยใช้เป็นดินอัดแน่นหรือหินปูนแทน 2.ฉีดพรมน้ำบริเวณเส้นทางขนส่งแร่ วันละ 2 ครั้ง หรือตามความเหมาะสมกับ		✓	เส้นทางขนส่งแร่ของโครงการ

ตารางที่ 2-1 (ต่อ)

เงื่อนไขตามมาตรการ	ผลการปฏิบัติตามมาตรการ	ปัญหา อุปสรรค		ภาพประกอบ
		มี/แนวทางแก้ไข	ไม่มี	
	สภาพภูมิอากาศ เพื่อลดการฟุ้งกระจายของฝุ่นละออง			รถฉีดพรมน้ำบริเวณเส้นทางขนส่งแร่
3. ให้ใช้ผ้าใบคลุมกระบะรถบรรทุกที่มีแร่ให้มิดชิด เพื่อป้องกันการร่วงหล่นของแร่ และควบคุมความเร็วรถไม่ให้เกิน 25 กม./ชม. บนถนนที่ผ่านชุมชน	- ผู้ถือประทานบัตรได้ออกกฎระเบียบในการขนส่งแร่ เพื่อลดผลกระทบด้านต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นกับชุมชนที่อยู่โดยรอบโครงการ โดยได้ดำเนินการดังนี้ 1.ปิดคลุมกระบะรถบรรทุกทุกคันที่มีการขนส่งแร่ 2.จำกัดความเร็วของรถบรรทุกไม่เกิน 25 กิโลเมตร/ชั่วโมง โดยเฉพาะในช่วงที่ผ่านชุมชน และได้จัดป้ายจำกัดความเร็วเพื่อให้มองเห็นได้อย่างชัดเจน		✓	การปิดคลุมรถบรรทุกแร่ ป้ายจำกัดความเร็ว
4. ให้ทำการระเบิดหน้าเหมืองโดยใช้ปริมาณวัตถุระเบิดไม่เกิน 110 ปอนด์ต่อจังหวะถ่วง วันละไม่เกิน 1 ครั้ง ประมาณเวลา 16.00-17.00 น.เวลาเดียวกันทุกวัน และมีสัญญาณเตือนให้เห็นชัดเจนก่อนทำการระเบิด	- วิศวกรผู้ควบคุมของโครงการได้วางแผนและออกแบบการใช้ปริมาณวัตถุระเบิดเป็นไปตามแผนผังโครงการทำเหมือง โดยทำการระเบิดวันละ 1 ครั้ง ในช่วงเวลา 16.00-17.00 น. และก่อนการระเบิดทุกครั้งได้มีการเปิดสัญญาณเตือนให้ได้ยินชัดเจน พร้อมติดตั้งป้ายแสดงเวลาการระเบิดในพื้นที่โครงการและเส้นทางใกล้เคียงให้มองเห็น		✓	ป้ายเวลาทำการระเบิด

ตารางที่ 2-1 (ต่อ)

เงื่อนไขตามมาตรการ	ผลการปฏิบัติตามมาตรการ	ปัญหา อุปสรรค		ภาพประกอบ
		มี/แนวทางแก้ไข	ไม่มี	
5. ขุดคูระบายน้ำ และสร้างคันทำนบล้อมรอบพื้นที่ทำเหมือง บริเวณกองมูลดิน และสร้างบ่อกักเก็บน้ำ จำนวน 2 บ่อ ขนาด 2 ไร่ ลึก 3 เมตร เพื่อทำหน้าที่พักน้ำให้ตกตะกอนก่อน	- ผู้ถือประทานบัตรได้ดำเนินการขุดคูระบายน้ำพร้อมสร้างคันทำนบดินล้อมรอบพื้นที่ทำเหมืองและบริเวณกองมูลดิน เพื่อป้องกันการชะล้างตะกอนมูลดินออกสู่ภายนอก และสร้างบ่อกักเก็บน้ำเพิ่มเติมอีก 1 บ่อ รวมบ่อกักเก็บน้ำในพื้นที่โครงการมีทั้งหมด 3 บ่อ เพื่อทำหน้าที่พักน้ำให้ตกตะกอนก่อนน้ำ ไปใช้ประโยชน์ต่างๆ เช่นการรดน้ำต้นไม้ การฉีดพรมเส้นทางขนส่งแร่ เป็นต้น		✓	คูระบายน้ำโดยรอบพื้นที่ทำเหมือง คันทำนบดินโดยรอบพื้นที่ทำเหมือง บ่อกักเก็บน้ำบ่อที่ 1 บ่อกักเก็บน้ำบ่อที่ 2

ตารางที่ 2-1 (ต่อ)

เงื่อนไขตามมาตรการ	ผลการปฏิบัติตามมาตรการ	ปัญหา อุปสรรค		ภาพประกอบ
		มี/แนวทางแก้ไข	ไม่มี	
				บ่อกักเก็บน้ำบ่อที่ 3
6. ให้ทำการปรับปรุงพื้นที่ที่ผ่านการทำเหมืองแล้ว โดยการนำเศษดินที่เก็บกองไว้มาถมกลับในขุมเหมือง เพื่อลดระดับความลึกของขุมเหมือง และในบางส่วนจะต้องถมให้เต็มเสมอพื้นดินเดิม ในส่วนที่ไม่สามารถหาวัสดุมาถมได้ให้พัฒนาเป็นอ่างเก็บน้ำ และพื้นที่ที่ปรับปรุงจะต้องปลูกพืชยืนต้นให้เต็มพื้นที่	- ในกรณีที่สิ้นสุดการทำเหมืองแล้วหรือมีพื้นที่ที่ผ่านการทำเหมืองแล้ว ผู้ถือประทานบัตรได้กำชับให้ผู้จัดการเหมืองปรับปรุงสภาพพื้นที่ โดยการนำเศษดินที่เก็บกองไว้มาถมกลับในพื้นที่เดิมและในขุมเหมือง เพื่อลดระดับความลึกของขุมเหมือง พร้อมดำเนินการปลูกต้นไม้ยืนต้นโตเร็ว เพื่อคืนสภาพป่าไม้		✓	
7. ตรวจสอบสุขภาพคนงาน โดยเฉพาะระบบการฟังเสียง และระบบทางเดินหายใจอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	- ผู้ถือประทานบัตรได้จัดสรรงบประมาณในการสุขภาพให้พนักงานของโครงการให้มีการตรวจสมรรถภาพของร่างกายโดยทั่วไป ได้แก่ ระบบการฟังเสียง และระบบทางเดินหายใจให้กับพนักงาน เป็นประจำทุกปีอย่างต่อเนื่อง ดัง**เอกสารแนบ 3**		✓	
8. จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันภัยส่วนบุคคลให้กับคนงานให้เหมาะสมกับสภาพงาน เช่น หมวก รองเท้า เครื่องป้องกันหู (ear muff) เป็นต้น	- ผู้ถือประทานบัตรได้จัดสรรงบประมาณในการจัดเตรียมอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลให้พนักงานสวมใส่ในขณะปฏิบัติงานทุกคน		✓	อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล

ตารางที่ 2-2 ผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและลดผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่กำหนดโดยสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม

เงื่อนไขตามมาตรการ	ผลการปฏิบัติตามมาตรการ	ปัญหา อุปสรรค		ภาพประกอบ
		มี/แนวทางแก้ไข	ไม่มี	
1. ให้เว้นพื้นที่ที่ติดกับถนนสาธารณะที่ตัดผ่านทางด้านตะวันออกและด้านเหนือบริเวณหมุดหลักฐานที่ 14,23,24 และ 26 เป็นระยะห่างอย่างน้อย 50 เมตร และปลูกต้นไม้พันธุ์พื้นเมืองยืนต้นโตเร็วในพื้นที่ที่เว้นอย่างน้อย 4 แถว แบบสลับฟันปลา ระยะห่าง 2X2 เมตร ตลอดแนวพื้นที่ที่เว้นของถนนทั้ง 2 ด้าน	- ผู้ถือประทานบัตรได้ดำเนินการเว้นเขตไม่ทำเหมืองเข้าใกล้ในเขตประทานบัตรทุกด้านในระยะ 50 เมตร พร้อมปลูกต้นไม้โตเร็ว เพื่อให้เป็นพื้นที่กันชน (Buffer Zone)		✓	 แนวต้นไม้บริเวณริมเส้นทางสาธารณะ
2. สร้างคันทำนบดิน ล้อมรอบพื้นที่ทำเหมืองและมีคูระบายน้ำรอบพื้นที่เก็บกองเปลือกดินพร้อมทั้งบ่อดักตะกอนเพื่อรองรับน้ำจากคูระบายน้ำ	- ผู้จัดการเหมืองได้ดำเนินการสร้างคันทำนบดินและขุดคูระบายน้ำ ล้อมรอบพื้นที่ทำเหมืองและพื้นที่เก็บกองเปลือกดินเพื่อป้องกันการชะล้างตะกอนมูลดินออกสู่ภายนอก		✓	 คูระบายน้ำ คันทำนบดิน
3. ปรับปรุงผิวการจราจรของเส้นทางเดินในการขนส่งแร่ เพื่อให้ราษฎรที่ใช้ในการคมนาคมสามารถใช้งานได้ทุกฤดู และห้ามทำการขนส่งแร่ในช่วงเดินทางไป-กลับของนักเรียน	- ผู้ถือประทานบัตรได้จัดสรรงบประมาณในการปรับปรุงเส้นทางขนส่งแร่ให้เป็นถนนลูกรังบดอัดแน่นหรือคอนกรีต เพื่อลดการฟุ้งกระจายของฝุ่นละออง พร้อมกำหนดช่วงเวลาขนส่งแร่ โดยหลีกเลี่ยงช่วงเวลาการเดินทางไป-กลับของนักเรียนเพื่อลดการเกิดอุบัติเหตุที่อาจจะเกิดขึ้น		✓	 เส้นทางขนส่งแร่

ตารางที่ 2-2 (ต่อ)

เงื่อนไขตามมาตรการ	ผลการปฏิบัติตามมาตรการ	ปัญหา อุปสรรค		ภาพประกอบ
		มี/แนวทางแก้ไข	ไม่มี	
4. กรณีตรวจพบว่าคุณภาพน้ำผิวดินและน้ำใต้ดินในสถานที่ตรวจวัดมีคุณภาพต่ำกว่ามาตรฐาน จะต้องเสนอวิธีการแก้ไขพร้อม ทั้งดำเนินการให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทราบทุกครั้ง	- ในกรณีที่พบว่าคุณภาพน้ำผิวดินไม่ได้มาตรฐาน ผู้ถือประทานบัตรได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขดังกล่าวอย่างเคร่งครัด พร้อมเสนอให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ทราบถึงเหตุที่ก่อให้ผิดปกติ		✓	
5. ให้ดำเนินการปลูกต้นไม้พันธุ์พื้นเมืองยืนต้นโตเร็ว ภายหลังจากได้รับประทานบัตรแล้ว และก่อนที่จะมีการดำเนินโครงการ โดยวิธีปลูกไม้ให้มีระยะ 2X2 เมตร ในพื้นที่เว้นการทำเหมือง รวมทั้งให้มีการบำรุงรักษาต้นไม้เหล่านั้นให้มีความเจริญเติบโตที่ดี ทั้งนี้ต้องเสนอแผนการปลูกต้นไม้ พร้อมทั้งระบุพันธุ์ไม้ พื้นที่ปลูก ให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและกรมป่าไม้ เพื่อพิจารณาความเหมาะสมก่อนดำเนินการ	- ผู้ถือประทานบัตรได้ดำเนินการปลูกต้นไม้โตเร็วในพื้นที่เว้นการทำเหมือง พร้อมดูแลบำรุงรักษาต้นไม้ให้เจริญเติบโตดี เพื่อเป็นพื้นที่กันชน (Buffer Zone) อีกทั้งยังช่วยลดผลกระทบทางด้านทัศนียภาพได้อีกด้วย		✓	 แนวต้นไม้พื้นที่เว้นการทำเหมือง
6. หากได้รับการร้องเรียนจากราษฎรที่อาศัยอยู่บริเวณใกล้เคียงว่า ได้รับความเดือดร้อนรำคาญจากการดำเนินโครงการ หรือสาธารณสมบัติได้รับความเสียหายจากกิจกรรมเหมืองแร่ และสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ตรวจสอบพบว่า ไม่ปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนดไว้ ผู้ถือประทานบัตรจะต้องยินยอมยุติการทำเหมืองตามคำสั่งของทางราชการแล้วแก้ไขเหตุแห่งความเดือดร้อนให้เสร็จสิ้นก่อนที่จะดำเนินการต่อไป	- ในกรณีที่ได้รับการร้องเรียนจากราษฎรในบริเวณใกล้เคียงว่าได้รับความเดือดร้อนจากการดำเนินโครงการ ผู้ถือประทานบัตรจะยุติการทำเหมืองตามคำสั่งของทางราชการแล้วแก้ไขเหตุแห่งความเดือดร้อนให้เสร็จสิ้นก่อนที่จะดำเนินการต่อไป		✓	
7. หากผู้ถือประทานบัตรมีความประสงค์ที่จะเปลี่ยนแปลงวิธีการทำเหมืองหรือเปลี่ยนแปลงเพิ่มเติมชนิดแร่หรือการดำเนินที่แตกต่างจากที่เสนอไว้ในรายงานฯ จะต้องเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการทำเหมืองและดำเนินงานในการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวประกอบกับมาตรการป้องกันผลกระทบที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงใหม่ให้สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมพิจารณาให้ความเห็นชอบด้านสิ่งแวดล้อมก่อน	- ในกรณีที่มีความประสงค์จะเปลี่ยนแปลงวิธีการทำเหมืองหรือการดำเนินงานที่แตกต่างจากที่เสนอไว้ในรายงาน ผู้ถือประทานบัตรได้มอบหมายให้ผู้จัดการเหมืองดำเนินการแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบและแจ้งรายละเอียด/ข้อมูลที่เปลี่ยนแปลงให้คณะกรรมการผู้ชำนาญการ พิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนที่จะดำเนินการต่อไป		✓	

ตารางที่ 2-2 (ต่อ)

เงื่อนไขตามมาตรการ	ผลการปฏิบัติตามมาตรการ	ปัญหา อุปสรรค		ภาพประกอบ
		มี/แนวทางแก้ไข	ไม่มี	
8. ให้ทำการปรับปรุงฟื้นฟูพื้นที่โครงการฯ ที่ผ่านการทำเหมืองแร่แล้วตามที่เสนอไว้ในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งให้รายงานผลการดำเนินการให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและกรมทรัพยากรธรณีทราบ ทุก 3 ปี นับจากวันที่ได้รับอนุญาตประทานบัตร	- ผู้จัดการเหมืองได้ดำเนินการฟื้นฟูพื้นที่ทำเหมืองควบคู่ไปกับการทำเหมือง ปรับปรุงสภาพพื้นที่โดยการปรับเกลี่ย พร้อมปลูกต้นไม้เพื่อคืนสภาพป่าไม้ และดำเนินการจัดทำแผนฟื้นฟูพื้นที่เหมืองแร่ เพื่อนำเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบทุก 3 ปี โดยได้จัดทำรายงานครั้งล่าสุดในปี 2560 ดัง**เอกสารแนบ 4**		✓	ปลูกต้นไม้ฟื้นฟูในพื้นที่โรงโม่หิน
9. ในระหว่างการทำเหมืองหากขุดพบวัตถุโบราณ หรือร่องรอยของโบราณคดี ไม่ว่าเป็นภาพเขียนสีหรืออื่นๆ ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ จะต้องรายงานและขอความร่วมมือกรมศิลปากรหรือสำนักงานศิลปากรในท้องที่เข้าไปดำเนินการตรวจสอบพื้นที่ ทั้งนี้ในระหว่างการสำรวจจะต้องหยุดการทำเหมืองชั่วคราว และหากพิสูจน์แล้วว่าเป็นแหล่งโบราณคดี ผู้ถือประทานบัตรจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยไม่มีข้อเรียกร้องใดๆ	- ในระหว่างการทำเหมือง หากขุดพบโบราณวัตถุ หรือร่องรอยโบราณคดี ผู้ถือประทานบัตรกำชับให้ผู้จัดการเหมืองรายงานและขอความช่วยเหลือกรมศิลปากรในท้องที่เข้าไปดำเนินการตรวจสอบพื้นที่ และจะปฏิบัติตามเงื่อนไขของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยไม่มีข้องร้องรียกใดๆ		✓	

2.2 มาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ผลการตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม ตามที่ระบุไว้ในหนังสือแจ้งผลการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงกรเหมืองแร่ยิปซั่มและแอนไฮไดรต์ ประทานบัตรที่ 23294/15120 ของบริษัท วานิชยิบซั่ม จำกัด ตั้งอยู่ที่ตำบลเขานิพันธ์ อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ตามหนังสือที่ วว 0804/8292 ลงวันที่ 5 มิถุนายน 2540 รายละเอียดดัง**ตารางที่ 2-3**

ตารางที่ 2-3 ผลการปฏิบัติตามมาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม

เงื่อนไขตามมาตรการ	ผลการปฏิบัติตามมาตรการ	ปัญหา อุปสรรค		ภาพประกอบ
		มี/แนวทางแก้ไข	ไม่มี	
1. ให้ทำการติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศ โดยตรวจวัดปริมาณฝุ่นละอองในบรรยากาศ บริเวณชุมชนที่อยู่ตามเส้นทางขนส่งแร่ ปีละ 2 ครั้ง และส่งผลการตรวจให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทราบทุกครั้ง	- ผู้ถือประทานบัตรได้มอบหมายให้บริษัท ไมน์ เอ็นจิเนียริ่งคอนซัลแตนท์ จำกัด เป็นผู้ตรวจติดตามคุณภาพสิ่งแวดล้อม ดังรายละเอียดต่อไปนี้ ดำเนินการตรวจวัดปริมาณฝุ่นละอองในบรรยากาศ (TSP) ระหว่างวันที่ 9-10 เมษายน 2562 บริเวณบ้านราษฎรที่อยู่ริมเส้นทางขนส่งแร่ (บ้านเขาโคก) พบว่า มีปริมาณฝุ่นละอองในบรรยากาศ (TSP) อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด		✓	<u>คุณภาพอากาศ</u> บ้านเขาโคก

ตารางที่ 2-3 (ต่อ)

เงื่อนไขตามมาตรการ	ผลการปฏิบัติตามมาตรการ	ปัญหา อุปสรรค		ภาพประกอบ
		มี/แนวทางแก้ไข	ไม่มี	
2. ให้ทำการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำในบ่อกักเก็บน้ำ ห้วยพลูเถื่อน และน้ำบ่อตื้นบ้านคลองลำพลา โดยตรวจวัดค่าความเป็นกรด-ด่าง ปริมาณสารละลายสารแขวนลอย ความขุ่น ความกระด้าง และซัลเฟต ปีละ 2 ครั้ง ในช่วงเดือนเมษายนและเดือนกันยายน และส่งผลการตรวจวัดให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทราบทุกครั้ง	- ผู้ถือประทานบัตรได้มอบหมายให้บริษัท ไมน์ เอ็นจิเนียริ่งคอนซัลแตนท์ จำกัด เป็นผู้ตรวจติดตามคุณภาพสิ่งแวดล้อม ดังรายละเอียดต่อไปนี้ ดำเนินการตรวจวัดคุณภาพน้ำ เมื่อวันที่ 10 เมษายน 2562 พบว่า บริเวณห้วยพลูเถื่อน ไม่สามารถเก็บตัวอย่างได้ เนื่องจากห้วยมีลักษณะน้ำแห้ง ส่วนบริเวณบ่อกักเก็บน้ำและบ่อน้ำตื้นบ้านคลองลำพลา มีผลการวิเคราะห์ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานสำหรับน้ำในบ่อกักเก็บน้ำของโครงการ ผู้ถือประทานบัตรได้มีการปรับปรุงคุณภาพให้อยู่ในในเกณฑ์มาตรฐานก่อนปล่อยออกนอกโครงการและนำมาใช้ในภายในโครงการ		✓	**<u>คุณภาพน้ำ</u>** ห้วยพลูเถื่อน บ่อกักเก็บน้ำของโครงการ การปรับสภาพความเป็นกรด-ด่าง ใน บ่อกักเก็บน้ำของโครงการ บ่อน้ำตื้นบ้านคลองลำพลา

2.2.1 คุณภาพอากาศ

1) ดัชนีตรวจวัด

ตรวจวัดคุณภาพอากาศในรูปของฝุ่นละอองแขวนลอยรวม (TSP)

2) ตำแหน่งพิกัดของสถานีตรวจวัด

ตำแหน่งสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศแสดงดัง**รูปที่ 2-1** โดยมีรายละเอียดดังนี้

- บ้านเขาโคก พิกัด: UTM 47 P 543340 E, 948795 N.

3) วิธีการตรวจวัดปริมาณฝุ่นละอองแขวนลอยรวม

ฝุ่นละอองแขวนลอยรวมที่อยู่ในอากาศ (TSP) จะถูกดูดผ่านกระดาษกรองชนิดกล๊าสไฟเบอร์ ที่ผ่านการอบ-ชั่ง (Equilibrate) อย่างน้อย 24 ชั่วโมง ด้วยอัตราการไหลของอากาศในช่วง 40-60 ลูกบาศก์ฟุตต่อนาที ตลอดระยะเวลา 24 ชั่วโมง จากนั้นนำกระดาษกรองไปอบ-ชั่ง (Equilibrate) อีกครั้ง เพื่อทราบน้ำหนักของฝุ่นละออง แล้วนำมาคำนวณค่าความเข้มข้นของฝุ่นละอองรวมเฉลี่ย 24 ชั่วโมง

4) ผลการตรวจวัดปริมาณฝุ่นละอองแขวนลอยรวม (TSP)

การตรวจวัดคุณภาพอากาศได้ดำเนินการระหว่างวันที่ 9-10 เมษายน 2562 โดยทำการตรวจวัดปริมาณฝุ่นละอองแขวนลอยรวม (TSP) จำนวน 1 สถานี สรุปผลตรวจวัดดัง**ตารางที่ 2-4** ส่วนรายละเอียดผลการตรวจวัด/วิเคราะห์นำเสนอไว้ดัง**เอกสารแนบ 5** เอกสารสอบเทียบเครื่องมือ ดัง**เอกสารแนบ 6** และหนังสืออนุญาตทะเบียนห้องปฏิบัติการวิเคราะห์ ดัง**เอกสารแนบ 7**

ตารางที่ 2-4 ผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศในรูปฝุ่นละอองแขวนลอยรวม (TSP) ระหว่างวันที่ 9-10 เมษายน 2562

สถานีตรวจวัด	ผลการตรวจวัด (มก./ลบ.ม.)	ค่ามาตรฐาน[1)] (มก./ลบ.ม.)
บ้านเขาโคก	0.068	**0.330**

หมายเหตุ : *[1)] มาตรฐานตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 24 (พ.ศ. 2547) เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศโดยทั่วไป*

5) สรุปผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศ

จากผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศในรูปของปริมาณฝุ่นละอองแขวนลอยรวม (TSP) ระหว่างวันที่ 9-10 เมษายน 2562 พบว่า บริเวณบ้านโคกเขา มีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 24 พ.ศ. 2547 เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศโดยทั่วไป ที่กำหนดค่าปริมาณฝุ่นละอองแขวนลอยรวม (TSP) ไว้ไม่เกิน 0.330 มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เมตร

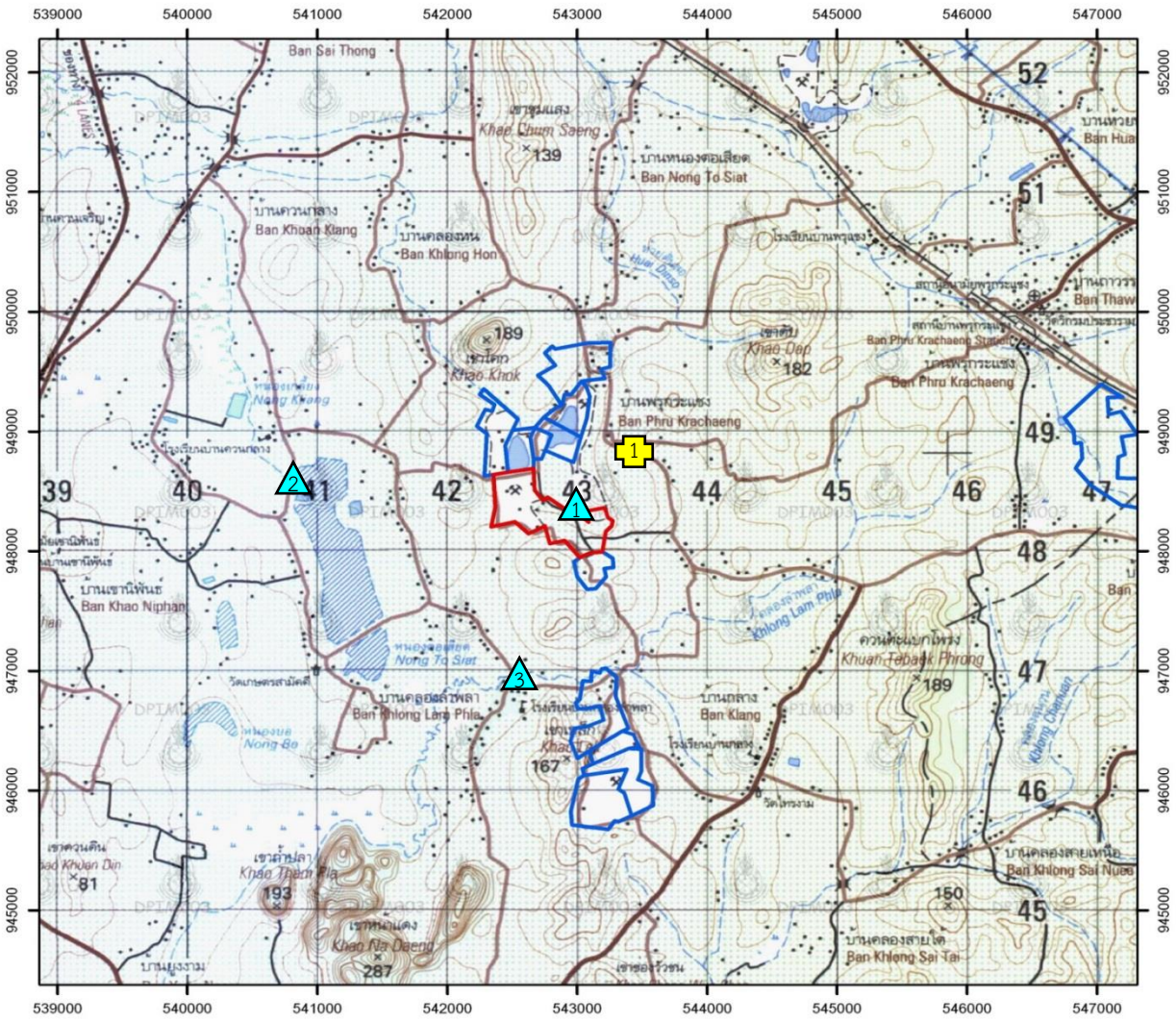

ที่มา : กรมแผนที่ทหาร (2542)

สัญลักษณ์

- ประทานบัตรที่ 23294/15120
- ประทานบัตรข้างเคียง

จุดตรวจวัดคุณภาพอากาศ

1 บ้านเขาโคก

จุดเก็บตัวอย่างน้ำ

1 บ่อกักเก็บน้ำ

2 ห้วยพลูเถื่อน

3 บ่อน้ำตื้นบ้านคลองลำพลา

N W E S

0 .5 1 2 กิโลเมตร

รูปที่ 2-1	แสดงตำแหน่งตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อม

2.2.2 คุณภาพน้ำ

1) ดัชนีและวิธีการตรวจวัด

ดัชนีและวิธีการตรวจวัดคุณภาพน้ำแสดงรายละเอียดใน**ตารางที่ 2-5**

ตารางที่ 2-5 แสดงดัชนีและวิธีการตรวจวัดคุณภาพน้ำ

ดัชนี	วิธีการตรวจวัด
ความเป็นกรด-ด่าง (pH)	Electrometric Method (4500-H^+ B)
ตะกอนแขวนลอย (Suspended Solids)	Dried at 103-105 °C (2540 D)
ตะกอนละลายทั้งหมด (Total Dissolved Solids)	Dried at 180 °C (2540 C)
ความกระด้างทั้งหมด (Total Hardness)	EDTA Titrimetric Method (2340 C)
ความขุ่น (Turbidity)	Nephelometric Method (2130 B)
ซัลเฟต (Sulfate)	Turbidimetric Method (4500-SO^{2-}_4 E)

2) สถานีตรวจวัด

ตำแหน่งสถานีตรวจวัดแสดงได้ดัง**รูปที่ 2-1** รายละเอียดดังต่อไปนี้

- บ่อกักเก็บน้ำ พิกัด: UTM 47 P 543002 E, 948157 N.
- ห้วยพลูเถื่อน พิกัด: UTM 47 P 540804 E, 948734 N.
- บ่อน้ำตื้นบ้านคลองลำพลา พิกัด: UTM 47 P 542452 E, 946782 N.

3) ผลการศึกษา

(1) คุณภาพน้ำผิวดิน

จากการเก็บตัวอย่างน้ำผิวดินบริเวณบ่อกักเก็บน้ำ และห้วยพลูเถื่อน เมื่อวันที่ 10 เมษายน 2562 พบว่าผลการวิเคราะห์ส่วนใหญ่มีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน ตีพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 111 ตอนที่ 16 ง ลงวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2537 (ประเภทที่ 3) ดัง**ตารางที่ 2-6** ส่วนรายละเอียดผลการตรวจวัด/วิเคราะห์นำเสนอไว้ดัง**เอกสารแนบ 5** เอกสารสอบเทียบเครื่องมือดัง**เอกสารแนบ 6** และหนังสืออนุญาตทะเบียนห้องปฏิบัติการวิเคราะห์ดัง**เอกสารแนบ 7**

ตารางที่ 2-6 แสดงผลการวิเคราะห์คุณภาพน้ำผิวดิน

ดัชนี	หน่วย	ผลการวิเคราะห์		ค่ามาตรฐาน[1)]
		บ่อกักเก็บน้ำ	ห้วยพลูเถื่อน	
ความเป็นกรด-ด่าง (pH)	-	6.35	*	**5.0-9.0**
ตะกอนแขวนลอยทั้งหมด (Total Suspended Solids)	mg/L	89.7	*	-
ตะกอนละลายทั้งหมด (Total Dissolved Solids)	mg/L	1,684	*	-
ความกระด้างทั้งหมด (Total Hardness)	mg/L as $CaCO_3$	1,135.2	*	-
ความขุ่น (Turbidity)	NTU	1.05	*	-
ซัลเฟต (Sulfate)	mg/L	798.4	*	-

หมายเหตุ : *[1)] มาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน ตีพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 111 ตอนที่ 16 ง ลงวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2537 (ประเภทที่ 3)*

** น้ำแห้ง ไม่สามารถเก็บตัวอย่างได้*

(2) คุณภาพน้ำใต้ดิน

จากการเก็บตัวอย่างน้ำบริเวณบ่อน้ำตื้นบ้านคลองลำพลา เมื่อวันที่ 10 เมษายน 2562 พบว่า ผลการวิเคราะห์ส่วนใหญ่มีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และมาตรการในทางวิชาการสำหรับป้องกันด้านสาธารณสุขและการป้องกันในเรื่องสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ พ.ศ. 2551 ตีพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 125 ตอนพิเศษ 85 ง ลงวันที่ 21 พฤษภาคม 2552 พบว่า ผลวิเคราะห์มีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานที่กำหหนด ผลการวิเคราะห์คุณภาพน้ำใต้ดินแสดงดัง**ตารางที่ 2-7** ส่วนรายละเอียดผลการตรวจวัด/วิเคราะห์นำเสนอไว้ดัง**เอกสารแนบ 5** เอกสารสอบเทียบเครื่องมือ ดัง**เอกสารแนบ 6** และหนังสืออนุญาตทะเบียนห้องปฏิบัติการวิเคราะห์ ดัง**เอกสารแนบ 7**

ตารางที่ 2-7 แสดงผลการวิเคราะห์คุณภาพใต้ดิน

ดัชนี	หน่วย	ผลการวิเคราะห์	ค่ามาตรฐาน[1)]	
		บ่อน้ำตื้นบ้านคลองลำพลา	เกณฑ์ที่เหมาะสม	เกณฑ์อนุโลมสูงสุด
ความเป็นกรด-ด่าง (pH)	-	5.71	**7.0-8.5**	**6.5-9.2**
ตะกอนแขวนลอยทั้งหมด (Total Suspended Solids)	mg/L	<5.0	**-**	**-**
ตะกอนละลายทั้งหมด (Total Dissolved Solids)	mg/L	68	**ไม่เกิน 600**	**1,200**
ความกระด้างทั้งหมด (Total Hardness)	mg/L as $CaCO_3$	8.5	**ไม่เกิน 300**	**500**
ความขุ่น (Turbidity)	NTU	<1	**5**	**20**
ซัลเฟต (Sulfate)	mg/L	1.5	**ไม่เกิน 200**	**250**

หมายเหตุ : *[1)] มาตรฐานคุณภาพน้ำตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และมาตรการในทางวิชาการสำหรับป้องกันด้านสาธารณสุขและการป้องกันในเรื่องสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ พ.ศ. 2551 ตีพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 125 ตอนพิเศษ 85 ง ลงวันที่ 21 พฤษภาคม 2552*